

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Szám:

Tárgy: alapvető jogot érintő rendőri
intézkedés elleni panasz elbírálása
Ea:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **panaszos** képviselőben **képviselő** által rendőri intézkedés ellen előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól. A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közzétételétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja, azonban az a Pp. 397/J § b) pontja értelmében a jogi képviselővel eljáró felek, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezetek részére kötelező.

Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A határozat bírósági felülvizsgálta iránti keresetlevél elektronikusan előterjesztésre szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

- 1.) panaszos, képviselője útján
- 2.) Független Rendészeti Panasztestület
- 3.) Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4.) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Az ügyfél postai úton előterjesztett – majd kiegészített – panasszal fordult a Panasztestülethez, amelyben a nyomozó hatóság által a folyamatban lévő büntetőeljárás keretében *-n végrehajtott lefoglalást kifogásolta. Álláspontja szerint a rendőrhatalóság „agresszív, nyomásgyakorló, félelemkeltő” fellépést tanúsított. Panaszos kérte, hogy panaszát a Panasztestület vizsgálja ki.

Az ügyfél *-n postai úton kiegészített panaszában a nyomozó hatóság által *-n a folyamatban lévő büntetőeljárás keretében hivatalos irat, valamint igazolvány, jelvény felmutatása nélkül végrehajtott intézkedést sérelmezte. Az ügyfél álláspontja szerint a nyomozó hatóság intézkedésével megzavarta az intézmény rendjét azzal, hogy a „legforgalmasabb helyen, megbeszélést folytatott, így percekben belül a rendőrség jelenlétéről az egész intézmény tudomást szerzett”. Az ügyfél csatolta egy feljegyzést.

A feljegyzés tartalmazza, hogy a jelzett napon az irodában dolgozott, amikor a munkatársa tájékoztatta, hogy a rendőrségtől egy „nő és egy férfi érkezett”, akik őt keresték. A rendőrök „intézkedésre feljogosító iratot nem mutattak be, magukat pedig nem igazolták”. Három személy iránt érdeklődtek, hogy ott vannak-e és ha igen, úgy szeretnének velük beszélni. A háromból két személy volt elérhető, őket a rendőrök kérésének megfelelően személyesen felkísérte az irodához és azt tapasztalta, hogy nyilvánosan mindenki „szeme láttára és füle hallatára” folytattak megbeszélést.

Az ügyfél *-n igazolási kérelmet, két darab szabadságengedélyt, valamint a Panasztestület részére készített meghatalmazásokat csatolt be panaszához.

Az ügyfél fenti panaszát *-n azzal egészítette ki, hogy a büntetőeljárás *-n az egyik munkatársa ellen tett feljelentés alapján indult meg, amelyről *-n szerzett tudomást. Az ügyben először a kollégáit hallgatta meg a nyomozó hatóság, őt azonban e panasz benyújtásáig nem értesítette, illetve nem hallgatta meg. Ezt követően a Rendőr-főkapitányság a részére (nevének feltüntetése nélkül) telefax útján juttatott el megkeresést, majd *-n, illetve *-n szintén telefax útján (szintén nevének feltüntetése hiányában) újabb megkeresés érkezett. Majd * „közepe táján” mobiltelefonjáról hívást kapott *tól, aki tájékoztatta, hogy *-n lefoglalást fog végrehajtani, amely eljárási cselekmény az adott napon megtörtént, arról jegyzőkönyv készült, a lefoglalásról szóló határozatot pedig *-tól megkapta. Ezt követően *-n „feltételezhetően” a Rendőr-főkapitányság „két rendőr munkatársa” megjelent * óra között és az érintettek címeiről érdeklődtek, majd a velük megbeszélést folytattak. Ekkor jelezték, hogy szükségük van még az egyéb belső dokumentumra is, amelyről szóló megkeresést állítólag e-mail vagy telefax útján már megküldtek, azonban ilyen tárgyú megkeresés nem érkezett, így *-n telefax útján ismételt megkeresés érkezett az irat beszerzése végett.

Az ügyfél álláspontja szerint a Rendőr-főkapitányság által különböző hatóságok felé történt adatszolgáltatás tárgyában továbbított megkeresések – adattartamuk alapján – nem „kapcsolhatók össze azzal, amivel a munkatársát megvádolták”, illetve mivel „egyes adatok, amelyeket kértek, nyilvánosan hozzáférhetők, csak „azt a szerepet töltötték be, hogy burkoltan a hatóság tudomására” hozzanak egy folyamatban lévő eljárást.

A beadványban foglaltak alapján az ügyfél a rendőri intézkedés kapcsán az alábbiakat sérelmezte:

- a büntetőeljárás keretében végrehajtott lefoglalást és a rendőrök által tanúsított „agresszív, nyomásgyakorló, félelemkeltő” fellépést;
- a büntetőeljárás keretében fogatosított felvilágosítás kérést és a szolgálati fellépés módját;
- a büntetőeljárásban történő meghallgatásának hiányát, valamint más hatóságok, illetőleg az intézmény irányába fogatosított megkeresések végrehajtását.

II.

A Panasztestület a sérelmezett rendőri intézkedéssel kapcsolatban kialakított állásfoglalásában megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye XXIV. cikkében foglalt tisztessége eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület álláspontja szerint sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A Panasztestület megítélése szerint a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme a szolgálati fellépéssel összefüggésben nem volt megállapítható.

A Panasztestület álláspontja szerint a jogsérelem mértéke elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

III.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettség keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközök tartalmát vette figyelembe:

- panaszbeadvány;
- panaszbeadvány-kiegészítés;
- feljegyzés;
- parancsnoki kivizsgálás;
- rendőri jelentések;
- feljegyzés, illetve ahhoz csatolt és a Robotzsaru rendszerben rögzített ügyirat alszámos iktatást tartalmazó adatok, valamint a ügyészi utasítás;
- jegyzőkönyvek tanú meghallgatásáról.

IV.

Jelen közigazgatási eljárás ügyintézési határideje *-n indult, azonban *-n tárgyalás keretében a tényállásnak a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt teljeskörű tisztázása érdekében a *-n végrehajtott intézkedésnél jelen lévő személyek, mint tanúk meghallgatására került sor.

Az ügyfél a tárgyalásról értesítve lett. A tanúk meghallgatásán nem vett részt, azonban telefon útján értesítette hatóságomat, hogy vidéken történő tartózkodása miatt az értesítést nem tudta átvenni, ezért meghallgatására *-n került sor.

A Ket. 33. § (3) bekezdése értelmében a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig – a tanúk idézéséről és az ügyfél értesítéséről szóló

döntések (végzések) kézbesítéséig – terjedő időtartam nem számít be az ügyintézési határidőbe, így az eljárás befejezésének határideje *. napjára módosult.

Az eljárásban a szabad bizonyítás elve érvényesül, így a hatóságnak mérlegelési jogkörébe tartozik a bizonyítékok megválasztása. A hatóság a feltárt bizonyítékok alapján döntheti el, hogy melyik bizonyítékot és miért vett figyelembe a valósághű tényállás megállapítása érdekében, és ezzel párhuzamosan más bizonyítékokat esetlegesen miért rekesztett ki a bizonyítás köréből, azonban e döntését minden esetben indokolnia kell.

V.

Jelen eljárásban meghallgatott tanúk és az ügyfél az alábbiakat adták elő.

* tanúként történő meghallgatása alkalmával elmondta, hogy a végrehajtott intézkedésben az ügy előadója mellett nyomozótársaként vett részt. Az ügyészi utasítás, valamint az osztályvezető utasítására, amely szerint soron kívül meg kellett jelenni az intézményben személyek elérhetősége miatt, mivel az eljárás során, postai úton történő, a hatóság rendelkezésére álló adatok alapján tanúként történő idézésük sikertelen volt. Az intézményhez szolgálati jelleg nélküli szolgálati gépkocsival érkeztek, azzal távolabb parkoltak le az épülettől. Hivatali ruházatuk kulturált, ápoltság volt. Az intézmény egyik a szolgálati igazolványuk felmutatásával igazolták magukat, bemutatkoztak, közölték, hogy a * Osztályáról jöttek és az intézmény vezetőjével szeretnének beszélni. Ekkor az alkalmazott felkísérte őket, a Vezető-helyetteshez, aki részére szolgálati igazolványuk felmutatásával, nevük, szolgálati helyük közlésével hozták tudomására rendőri mivoltunkat. A helyettesről az ügy előadója három személy telefonszámát, vagy elérhetőségét kérte. Ekkor a helyettes kérte, hogy menjenek vele, a kihozza a nyilvántartást és közli velük az általuk kért adatokat. Amíg a folyosón váraakoztak, a helyettes kihozott egy nyilvántartást, belelapozott és közölte, hogy a kért adatokat nem tudja rendelkezésre bocsájtani, mivel azok nem voltak feltüntetve, ezért felajánlotta, hogy ott váraakozzanak, oda hívja azokat, akik meg tudják azt adni. Ezen ajánlatot elfogadták. A helyettes az adatgyűjtésük során készséges és segítőkész volt. Néhány perccel később az helyettes megjelent két személlyel, egyben közölte, hogy a harmadik személyt nem tudja odahívni, mert nem tartózkodik az intézményben. Ezt követően a két személynek a rendőrök bemutatkoztak, szolgálati igazolványukat részükre is bemutatatták. Tájékoztatták őket, hogy milyen ügyből kifolyólag kérték tőlük az érintettek elérhetőségét, és közölték velük, hogy ezen ügyben ki fogják hallgatni őket. A két személy közölte, hogy tudják, melyik ügyről van szó, és a kért adatokat közölték a rendőrökkel. Ezt követően megköszönték a segítségüket, és hamarosan távoztak. Az ügy előadója még azon a napon, telefonon felvette a kapcsolatot az érintettekkel. A rendőr megjegyezte, hogy célszerűbbnek tartották volna a helyettes irodájában való váraakozást, azonban azt a helyettes nem ajánlotta fel. A rendőr álláspontja szerint a megjelenésük jogszerű, kulturált és rendkívül diszkrét volt. A fokozott ügyészi felügyeletet ellátó ügyész a kérdéses ügyben végzett pontos, magas szakmai színvonalon végzett nyomozást példaértékűnek minősítette.

Az intézkedésben részt vett rendőr, mint az ügy előadója tanúként történő meghallgatása alkalmával előadta, hogy jelen eljárásban az érintett büntetőeljárás megindításával egyidőben a NAV is indított büntetőeljárást, melynek keretében dokumentumok lefoglalására került sor. Ennek alapján az érintett iratok beszerzése céljából hatósága megkereséssel élt a NAV felé. Az iratok tartalmazták a későbbi tanúk, illetve sértettek személyes adatait, melyek alapján tudta

őket idézni. Azonban időközben kiderült, hogy ezek pontatlanul, és hiányosan vannak kitöltve, több személy elérhetősége nem szerepelt, illetve a tényleges tartózkodási helye nem volt feltüntetve. A jelentésben szereplő három személy tanúként történő kihallgatása szükséges és indokolt volt, amelyre az ügyész, írásban is utasította, egyben meghatározta, hogy *-g minden olyan tanú kerüljön kihallgatásra, akit az érintettek esetlegesen tanúként megjelöltek. A szóban forgó három személy nem azon a lakcímen lakott, ami a dokumentumban szerepelt, a lakcímadatok ellenőrzése a személyi nyilvántartóban megtörtént. A személyek többszöri idézésre nem jelentek meg, a tértivevények nem kereste jelzéssel érkeztek vissza, valamint a lakcímenellenőrzések sem vezettek eredményre, a dokumentumokban pedig ezekhez a személyekhez nem szerepelt telefonszám sem. Korábban az intézmény részére megkeresést küldött, amelyre nem kapott választ, és tekintettel az ügyész által meghatározott határidőre, megjelent a helyszínen, hogy személyesen érdeklődjön arról, hogy a korábbi megkeresésre miért nem kapott választ, továbbá az érintettek telefonszámát a vezetőtől beszerezze.

A helyszíne a nyomozóval jelent meg, aki az intézkedésben nyomozótársként vett részt. Szolgálati jelleg nélküli gépkocsival érkeztek, civil ruhában, hivatali munkarendnek megfelelő, kulturált öltözetnek megfelelő ruházatot viseltek, valamint sem fegyvert, sem más kényszerítő eszközt nem vittek magukkal. Az intézmény kapuja kiérkezésükkor zárt állapotban volt. Ekkor a kapun hosszú percekig csengettek, de azt senki nem nyitotta ki, majd felhívta a titkárság számát – amely telefonszám az említett jelentésben szerepel -, de a többszöri hívására sem vette fel senki a telefont. Körülbelül 15 percet álltak a kapunál, majd ismét csengettek. Ekkor megjelent egy úr, aki kinyitotta a kaput. Neki a szolgálati igazolványuk és jelvényük felmutatásával egyidőben bemutatkoztak és megnevezték szolgálati helyüket, majd elmondták, hogy az intézmény vezetőjével szeretnének beszélni.

Az intézkedő rendőr megjegyezte, hogy minden rendőri intézkedést a fentiekben elmondottak alapján kezd meg, hiszen e nélkül senki nem állna vele szóba, mivel civil ruhás rendőrként teljesít szolgálatot.

A rendőr álláspontja szerint, ha a helyszínen nem voltak abban biztosak, hogy ők rendőrök, akkor miért nem hívták a központi ügyeletet azzal, hogy két idegen személy tartózkodik a helyszínen, akik adatokat akartak kérni. A rendőr véleménye szerint ez azért nem történt meg, mert tudták, hogy rendőrök és a törvénynek megfelelően kezdték meg az intézkedést.

A korábban említett alkalmazott felkísérte őket a titkársági irodához, ahol elmondta, hogy a vezető úr nincs bent, de a helyettese majd segít nekik mindenben. E személy részére ugyanúgy, mint az őket beengedő személy részére bemutatatták szolgálati igazolványukat és jelvényüket, amellyel egyidőben bemutatkoztak, majd az ügy előadója közölte, hogy nem tudja az érintett személyek elérhetőségét, de szüksége van rájuk, mert tanúként szeretné meghallgatni őket a büntetőeljárásban. Továbbá megkérdezte, hogy a korábbi megkeresésükre az intézmény részéről miért nem érkezett válasz. A helyettes előadta, hogy a telefax nem működik, ezért a megkeresést e-mail útján kell megküldeni, valamint a telefonszámokkal kapcsolatban azt nyilatkozta, hogy hozza a nyilvántartást és lediktálja a kért adatokat. Ezután a nyilvántartásból kikereszte az érintettek nevét, majd közölte, hogy telefonszám nincs benne, a címek pedig ugyan azok voltak, amik már korábban a hatóság rendelkezésére álltak. Ekkor az ügy előadója megkérdezte, hogy van-e bármilyen más adattár, amely az érintettek adatait tartalmazza. A helyettes azt felelte, hogy nincs ilyen nyilvántartás, de semmi gond, ő majd odahívja az érintetteket, akik lediktálják a kért adatokat. Ekkor a helyettes elindult kifelé az irodából, erre közölték, hogy megvárják az irodában, de a helyettes azt felelte, hogy menjenek ki a folyosóra, ott várakozzanak. A rendőr a kollegájával, a kérésnek eleget téve, kiment az irodából. A helyettes néhány percen belül megérkezett a személyekkel, majd elmondta, hogy egyikük nem tartózkodik az intézményben, ekkor a helyettes elindult a titkárságra. Az ügy előadója kérte, hogy maradjon, azonban a helyettes sok dologára hivatkozva tovább ment. Végül a helyettes

ott járkált az érintett folyosószakaszon, végig látó és hallótávolságon belül maradt. A rendőr megjegyezte, hogy az említett folyosó igen szűk és kis helyiség, emlékezete szerint onnan más helyiség nem nyílt, viszont dolgozók nagyon sokan tartózkodtak ott, még útban is voltak, amíg várakoztak.

Az érintettek megérkezésekor bemutatkoztak, szolgálati igazolványukat és jelvényüket részükre is bemutatták, mire az érintettek egyből közölték, hogy tudják miről van szó. A büntetőeljárásban annyit mondott el, hogy szeretné őket kihallgatni, de az nem itt, hanem a Rendőr-főkapitányságon fog megtörténni. Semmiféle kihallgatást, meghallgatást a helyszínen nem foganatosítottak, csupán a büntetőeljárás szerinti adatgyűjtés keretében, az Rtv. 32. § alapján kérdést intézett az érintettekhez.

A rendőr megjegyezte, hogy a panaszban megjelölt „agresszív, nyomásgyakorló, félelemkeltő rendőri fellépést” nem tanúsított, az érintettek reakcióján ilyen jeleket nem látott, sőt neki úgy tűnt, hogy ez teljesen természetes volt, hiszen a büntetőeljárás 8 hónapja folyt, tudtak róla, hogy sokan már meg voltak hallgatva, és számítottak arra, hogy tőlük is meg fogják kérdezni a történeteket. A később meghallgatott érintettektől azt a visszajelzést kapta, hogy örültek annak, hogy az ügyben végre történik valami. Az intézkedésük a szünet végeztével be is fejeződött, ezt követően távoztak. Az érintettekkel való kommunikáció összesen 1-2 percet vehetett igénybe. .

A helyettes tanúként történő meghallgatása alkalmával – jogi képviselője jelenlétében – előadta, hogy emlékezete szerint a szünet környékén voltak, az irodában adminisztrált, amikor egy kolléga messziről kiabálva mondta, hogy „* hol vagy? A rendőrségről keresnek Téged!”

A helyettes megjegyezte, hogy a titkársági telefon 3 méter távolságra helyezkedik el tőle, azt többszöri hívás esetén felvette volna. Általában elsöre fel szokta venni a telefont.

A helyettes előadta továbbá, hogy emlékezete szerint megjelent egy hölgy egy nagy mappával a kezében, valamint egy úr, akinél nem volt semmi, ő ott állt mögötte. Bemutatkozni valószínűleg bemutatkoztak, azonban jelvény felmutatására nem emlékszik, azt mondták, hogy a rendőrségtől jöttek, egyben „sejtette”, hogy mivel kapcsolatban keresték őt. Ezt követően közölték, hogy melyik ügyben vannak itt, majd három személyről érdeklődtek. Egyikük esetében megnézte a nyilvántartásban az adatokat, aki aznap betegség miatt nem volt bent, erről a személyről kiderült, hogy tévesen szerepeltek a laccímadatai. Viszont a másik két személy vonatkozásában emlékezete szerint nem nézte meg a nyilvántartást, mert a két rendőr – emlékezete alapján – személyesen kívánt az érintettekkel beszélni. A rendőrökkel történő kommunikáció az irodájában zajlott, utána átment a nyilvántartást megnézni, a rendőrök követték őt a bejáratig, majd közölte velük, hogy lemegy a két személyért. Ezután felkísérte az érintetteket, ekkor a két rendőr a szűk folyosón várakozott. A helyettes elmondta továbbá, hogy a rendőrök nem kérték, hogy privát helyen beszélhessenek a személyekkel. Emlékezete szerint, ezután ő bement az irodájába.

A helyettes előadta továbbá, hogy a folyosóról nem nyílik más helyiség, csak a mosdó, titkárság és egy iroda, forgalom azon a folyosón is szokott lenni. A helyettes közölte, hogy nincs emlékképe arra vonatkozóan, hogy látta-e az érintett beszélgetést, az biztos, hogy nem hallotta. Azt elképzelhetőnek tarja, hogy az érintettekkel való kommunikáció 2 percig tartott.

A helyettes elmondása szerint az biztos, hogy futótűzként terjedt el a hír, hogy itt járt a rendőrség. Azt nem tudja, hogy ki terjesztette el a híret, ő biztos, hogy a két érintettnek csak annyit mondott, hogy „Szeretnék veletek beszélni fent az irodámban.”

A meghallgatás alkalmával a jogi képviselő javasolta, hogy a tényállás tisztázásakor a további esetleges ellentmondás esetére az eltelt időre való tekintettel, az intézkedés napján szerkesztett feljegyzés legyen az irányadó, illetve ha a tanúként történő meghallgatásról szóló jegyzőkönyv

és a feljegyzés között van ellentmondás, akkor is a feljegyzés legyen az irányadó az ügy érdemi elbírálásakor.

A jogi képviselő által kifejtett érveléstől – miszerint az eltelt időre tekintettel a hatóság a helyettes *-n készített feljegyzését tekintse irányadónak a bizonyítékok értékelésekor –, eltekintettem, tekintettel arra, hogy érintett tanúként, igazmondási kötelezettségre történő figyelmeztetés mellett került meghallgatásra és az általa elmondottak jegyzőkönyvbe, közokiratba kerültek rögzítésre, amelyet aláírásával igazolt.

Az ügyfél meghallgatása alkalmával panaszát továbbra is fenntartva, a tanúk által elmondottakat elolvasva elmondta, hogy az érintett nyomozással szemben több fórumon is kifogással élt, tekintettel arra, hogy a nyomozás indokolatlan elhúzódása nagymértékben zavarta az intézmény törvényes működését. Az érintettek az események során nem azt érezték, hogy a hatóság védelmezi őket, hanem éppen annak ellenkezőjét, félelmet és megbotránkozást éreztek. Az ügyfél álláspontja szerint, amikor a közbeszéd nem az napi eseményekről szól, hanem arról, hogy „Téged meghallgattak?” „Mikor fognak meghallgatni?” „És mit mondtál?” „És hogy viselkedtek a rendőrök?”, akkor, az nagymértékben zavarta a napi tevékenységet. Az ügyfél megjegyezte, hogy azt kívánta volna érzékeltetni, hogy ameddig a büntetőeljárás folyamatban volt, mindenki részéről egyfajta félelem és szorongás volt jelen, hiszen nem tudták, hogy mikor, hová kell menniük és milyen státuszban kerülnek kihallgatásra.

VI.

A rendelkezésre álló – a III. részben felsorolt – bizonyítási eszközök alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

1)

A parancsnoki kivizsgálásban foglaltak szerint a Rendőr-főkapitányság előtt büntett megalapozott gyanúja miatt – a panasz előterjesztésének és kivizsgálásának időpontjában – büntetőeljárás volt folyamatban. Az ügy előadója lefoglalás foganatosítása céljából megjelent kollégájával a helyszínen, ahol különböző iratok kerültek lefoglalásra.

*-n az ügy előadója Kollégájával ismételt megjelent a helyszínen, mivel a büntetőeljárás során szükségessé vált további személyek tanúként történő meghallgatása, ezért az érintettek nevének és elérhetőségének a megállapítása vált indokolttá. A személyes megjelenést megelőzően az ügy előadója az érintettek neveit és elérhetőségeit már kérte, azonban az intézmény arra hivatkozott, hogy ilyen jellegű nyilvántartást nem vezet. A nyomozók a jelzett napon az intézménynél civil szolgálati gépjárművel, civil ruházatban jelentek meg. Az épületbe történő belépéskor a kaput kinyitó személynek igazolványukat felmutatták, aki helyetteshez kísérte őket. Helyettes közölte, hogy a Vezető nem tartózkodik az intézmény épületében, de ő majd segíti a hatóság munkáját. Az helyettes azonban a nyilvántartásból nem tudta megmondani és előkeresni a kért – érintettek elérhetőségére vonatkozó – adatokat, ezért felajánlotta, hogy az érintetteket a nyomozókhöz kíséri, egyben kérte, hogy addig a dolgozói szoba előtt várakozzanak. Az helyettes az érintetteket a dolgozói szoba előtti folyosóra kísérte, akik közül csak kettő volt benn az intézményben, a harmadik érintett betegség miatt távol volt. A nyomozók a két érintettel váltottak szót és csak az érintettek nevét és elérhetőségét kérték tőlük. Ezen adatok megállapításán kívül kihallgatás, vagy más nyomozati cselekményt nem végeztek. Az helyettes mindvégig halló- és látótávolságon belül volt. A nyomozók semmilyen rendvédelmi eszközt, vagy felszerelést nem vittek magukkal, tekintettel arra, hogy nyilvánosan

nem kívánták a rendőri jelleget láthatóvá tenni azért, hogy a tőlük távolabb tartózkodók között zavart ne keltsenek.

2)

A határozat V. részében kifejtettekre tekintettel megállapítható, hogy a tanúk egyezően adták elő azon tényállást, miszerint a két személytől kért felvilágosítás kérés két percnél több időt nem vett igénybe. A rendőrökkel történő kommunikáció a Helyettes irodájában folyt, majd Helyettes átment a dolgozóiba, ahol a nyilvántartást megtekintette, eközben a rendőrök a dolgozói előtti szűk folyosón várakoztak. Ezt követően Helyettes a két személyt a rendőrökhöz kísérte. Helyettes és a rendőr megegyezően adták elő azon körülményt, hogy az említett folyosó szűk és kis helyiség. Ezzel kapcsolatban Helyettes kifejtette, hogy a folyosóról nyílik a mosdó, a titkárság és a dolgozói, forgalom azon a folyosón is „szokott” lenni. Az ügy előadója pedig e tárgyban elmondta, hogy amíg várakoztak az érintettekere, a folyosón sok dolgozó tartózkodott, még útban is voltak nekik.

Az ügy előadója és Kollégája, mint tanúk egybehangzóan nyilatkoztak arra vonatkozóan, hogy az iskolába történő személyes megjelenésüket az indokolta, hogy a büntetőeljárás során az ügyészi utasításban foglaltak szerint további személyek tanúként történő meghallgatása volt indokolt, azonban a hatóság rendelkezésére álló adatok alapján az érintettek idézése sikertelen volt. Az ügy előadójának elmondása szerint az ügyész az utasításban meghatározott eljárási cselekmények végrehajtására *. napját jelölte meg.

A tanúk egybehangzó nyilatkozta alapján megállapítható, hogy a rendőrök közölték nevüket, hogy honnan jöttek, egyben közölték milyen ügyből kifolyólag vannak jelen az intézményben. Helyettes nem emlékezett ugyan arra, hogy a rendőrök jelvényüket felmutatták-e, ugyanakkor a rendőri mivoltukról egyértelműen tudomást szerzett, elmondása szerint „sejtette”, hogy mivel kapcsolatban keresték őt.

A rendőrök egybehangzóan adták elő, hogy a két személyhez intézett felvilágosítás kérés az érintettek telefonszámára irányult, hogy rövid úton az ügy előadója idézni tudja őket, amely még aznap telefon útján meg is történt. A meghallgatottak közölték, hogy tudják, melyik ügyről van szó, a kért adatokat közölték, majd a rendőrök távoztak. Az ügy előadója megjegyezte, hogy a panaszban megjelölt „agresszív, nyomásgyakorló, félelemkeltő rendőri fellépést” ő nem tanúsított, a reakcióján ilyen jeleket nem látott, a büntetőeljárás akkor már 8 hónapja volt folyamatban, a tudtak róla, hogy sok személy meg volt hallgatva, és számítottak arra, hogy tőlük is meg fogják kérdezni a történeteket. A később meghallgatott szüleitől azt a visszajelzést kapta, hogy örültek annak, hogy az ügyben végre történik valami.

A tárgyalás alkalmával azon ellentmondást nem sikerült feloldani, miszerint a személyes kommunikációt a rendőrök kérték vagy azt helyettes ajánlotta fel a rendőrök részére, valamint az sem nyert bizonyítást, hogy az helyettes egy, vagy mind a három személyre vonatkozóan keresett-e a nyilvántartásban adatokat, mielőtt a rendőrök velük személyesen beszéltek volna. Ugyanakkor megállapítható, hogy jelen ellentmondás nem befolyásolja a panasz vizsgálatát.

VII.

A rendőri intézkedés elleni panasz elbírálásakor először azt vizsgáltam meg, hogy valamennyi panaszosi sérelemre kiterjed-e a hatásköröm.

1)

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés szerint „*Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint*

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főVezetője vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főVezetője

bírálja el.”

Az Rtv. 93. § (1) bekezdés értelmében „*A Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított húsz napon belül lehet előterjeszteni”.*

Az ügyfél panaszbeadványában a büntetőeljárás keretében végrehajtott lefoglalást és a rendőrök által tanúsított „agresszív, nyomásgyakorló, félelemkeltő” fellépést kifogásolta.

A Panasztestület az intézkedés kapcsán állásfoglalásában megállapította, hogy az ügyfél szabadságát megszakítva személyesen jelen volt az intézkedés foganatosítása során, a jogsérelem felismerése egybe esett az intézkedés időpontjával. Az igazolási kérelem azon indoka, hogy abban az időszakban az ügyfél szabadságon volt jelen kérdés szempontjából irreleváns, ugyanis a jogsérelem felismerésének idejét mindez nem befolyásolta. Mindezek alapján a *-i intézkedés vonatkozásában a panasz előterjesztésére nyitva álló határidő *-n lejárt.

A hivatkozott jogszabályhelyek alapján – a Panasztestület fentiekben kifejtett álláspontjával egyetértve – megállapítható, hogy a *-n büntetőeljárás keretében foganatosított intézkedés tekintetében a panasz – figyelemmel az Rtv. 93. § (1) bekezdésére – 20 napon túl, *-n került benyújtásra. Az előterjesztésre nyitva álló határidő *-n járt le, így az elkésett, amelynek okán a vizsgálatot mellőztem.

2)

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 196. § (1) bekezdés alapján „*Akinek az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása a jogait vagy érdekeit közvetlenül sérti, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet”.*

Az ügyfél kifogásolta, hogy őt a büntetőeljárásban annak ellenére nem hallgatták meg, hogy az érintett intézmény Vezetője. Álláspontja szerint a nyomozó hatóság által különböző hatóságok felé továbbított megkeresések adattartama nem „kapcsolhatók össze azzal, amivel az intézmény munkatársát megvádolták”, illetve mivel „egyes adatok, amelyeket kértek, nyilvánosan hozzáférhetőek, csak „azt a szerepet töltötték be, hogy burkoltan a hatóság tudomására” hozzanak egy folyamatban lévő eljárást.

A hivatkozott jogszabályhely alapján megállapítható, hogy a nyomozó hatóság által a büntetőeljárásban foganatosított eljárási cselekményeket kifogásoló intézkedések vagy azok hiánya kapcsán felmerülő panasz vizsgálatára jelen eljárásban hatáskörrel nem rendelkezem, tekintettel arra, hogy arra az ügyészség jogosult, amelynek okán a vizsgálatot mellőztem, ezért jelen határozatban foglalt döntés arra nem terjed ki.

VIII.

A *-n foganatosított rendőri intézkedés ellen a panaszos által megfogalmazott sérelmek kapcsán álláspontom a következő:

1) Büntetőeljárás keretében történő felvilágosítás kérés

Az Rtv. 1. § (2) bekezdés 1. pontja értelmében *„A rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyont visszaszerzését”*.

Az Rtv. 32. § alapján *„A rendőr a feladatának ellátása során bárkihez kérdést intézhet, felvilágosítást kérhet, ha alaposan feltehető, hogy a megkérdezett olyan közlést tehet, amely a rendőri feladatok teljesítéséhez szükséges. A felvilágosítás kérésének idejére a kérdezett személy feltartóztatható. Akitől a rendőr felvilágosítást kér - ha jogszabály másként nem rendelkezik - az általa ismert tényekkel, adatokkal kapcsolatos válaszadást nem tagadhatja meg”*.

Az Rtv. 15. § (1) bekezdés alapján *„A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”*.

A (2) bekezdés értelmében *„Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár”*.

Az ügyfél álláspontja szerint a nyomozó hatóság intézkedésével megzavarta az intézmény rendjét azzal, hogy „feltételezhetően” a Rendőr-főkapitányság „két rendőr munkatársa” az intézményben megjelent *-* óra között és a érintettek címeiről érdeklődtek majd a szünetben az „intézmény legforgalmasabb helyén, a folyosón, két érintettel megbeszélést folytatott, így percekben belül a rendőrség jelenlétéről az egész intézmény tudomást szerzett”.

Az Rtv. 32. §-a úgy rendelkezik, hogy felvilágosítás kérés bárkihez intézhető, amennyiben feltehető, hogy a megkérdezett személy olyan közlést tehet, amely a rendőri feladatok teljesítéséhez szükséges.

Megállapítható, hogy a rendőrök egy folyamatban lévő büntetőeljárás keretében ügyészi utasításra – figyelemmel az abban meghatározott határidőre, amely * volt – jelentek meg az intézményben.

A büntetőeljárás során a nyomozó hatóság hiányos, vagy nem megfelelő adatokkal rendelkezett az idézhetőség vonatkozásában, ezért a bűnüldözési érdeket szem előtt tartva a nyomozási feladatok határidőben történő teljesítése érdekében a rendőrök felvilágosítást kértek az intézményben tartózkodó helyettestől, majd a két érintettől.

A felvilágosítás kérés az érintettek telefonszámaira irányult, a rendőrök egyéb nyomozási cselekményt nem fogantatosítottak. Az érintettek által közölt telefonszámok alapján a nyomozó hatóság határidőben végre tudta hajtani az ügyészi utasításban foglalt nyomozási cselekményeket.

A felvilágosítás kéréssel az intézmény rendjét a rendőrök nem zavarták meg.

A felvilágosítás kérésre két perc időtartamban – az intézmény szűk folyosóján – került sor, amellyel az érintettek alapvető jogát csak a szükséges mértékben az elérni kívánt céllal arányban korlátozták, ezért a rendőrök az Rtv. 15. §-ában foglalt nyilvánvaló hátrányokozás tilalmát nem szegték meg.

A leírtak alapján a rendőrök jogszerűen és az arányosság követelményének betartásával kértek felvilágosítást az intézményben először a helyettestől, majd pedig a két érintettől, figyelemmel azon lényeges körülményre, hogy az érintett a büntetőeljárásban tanúkénti pozícióban vettek részt.

Az ügyfél álláspontja szerint a rendőrök által végrehajtott felvilágosítás kérés azt eredményezte, hogy „perceken belül a rendőrség jelenlétéről az egész intézmény tudomást szerzett”.

Ezzel kapcsolatban megállapítható, hogy egy folyamatban lévő büntetőeljárásban, amikor a nyomozó hatóság több et és dolgozót hallgat meg – amelyre az ügyfél is tett utalást –, ott elkerülhetetlen az érintettek, a dolgozók összebeszélése, azonban álláspontom szerint e körülmény nem teszi jogszerűtlenné a rendőrök által végrehajtott felvilágosítás kérést.

A fentiek alapján a panasz e tekintetben alaptalan.

2) Szolgálati fellépés módja

Az Rtv. 20. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján „*A rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja*”.

A (2) bekezdés első mondata értelmében „*A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni*”.

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 5. § (1) bekezdés értelmében „*Az intézkedést a rendőr - az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja*”.

A (2) bekezdés szerint „A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel az (1) bekezdésben meghatározottak intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti”.

Az ügyfél állítása szerint a rendőrök hivatalos irat, valamint igazolvány, jelvény felmutatása nélkül hajtották végre intézkedésüket.

A tanúk egybehangzó nyilatkozta alapján megállapítható, hogy a rendőrök közölték nevüket, hogy honnan jöttek, egyben közölték milyen ügyből kifolyólag vannak jelen az intézményben.

Helyettes nem emlékezett ugyan arra, hogy a rendőrök jelvényüket felmutatták-e, ugyanakkor a rendőri mivoltukról egyértelműen tudomást szerzett, erre figyelemmel a rendőrök nyilatkozatát fogadtam el a tekintetben, hogy a rendőrök szolgálati fellépése jogszerű és szakszerű volt.

Megállapítható továbbá, hogy az Rtv. 32. §-a nem ír elő a rendőrnek olyan kötelezettséget, hogy felvilágosítás kérést hivatalos irat felmutatásával lehet végrehajtani. Az ügyészi utasítás, amire a nyomozó hatóság hivatkozott, az a rendőrség belső irata, amely az intézmény számára nem nyilvános irat, ezért annak felmutatására nem volt lehetőség.

A fentiek alapján a panasz e tekintetben alaptalan.

IX.

Az Rtv. 93/A. § (7) bekezdés második mondata alapján „Ha az országos rendőrfőkapitány, valamint a belső bűnmegelőzési és büntfelderítési feladatokat ellátó szerv főVezetője, illetve a terrorizmust elhárító szerv főVezetője határozatban eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni”.

A Panasztestület állásfoglalásában kifejtette, hogy a rendőröknek eleve az helyettst kellett volna megkérniük a szükséges adatok megszerzésére, hogy feleslegesen ne kerüljenek interakcióba az intézmény nyilvános helyiségében a gyerekekkel, majd ezt követően elkérni a szükséges adatokat az helyettstől az intézmény egy elszeparált részében (irodában).

A Panasztestület véleménye szerint a rendőrség az alapjogokat nem megfelelően figyelembe vevő, nem elég diszkrét intézkedése súlyosan sértette az arányosság követelményét. Az Alaptörvényben megfogalmazott alapjog érintettsége a panaszos vonatkozásában közvetett, mivel az alapjog sérelme közvetlenül nem a panaszos, hanem az érintettek vonatkozásában merülhet fel. A panaszos intézmény egyik legfontosabb kötelezettsége épp az alapjogok érvényre juttatása ezért amennyiben a rendőrség alapjogsértő intézkedése akadályozza, befolyásolja ezen feladatának megfelelő ellátását, az közvetlenül a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét eredményezi és ezen sérelem következményeként sérült(het) az Alaptörvényben megfogalmazott alapjog.

A Panasztestület fenti álláspontjának kialakításánál kiemelt figyelmet fordított az Alapvető Jogok Biztosa (a továbbiakban: AJB) hasonló ügyben tett jelentésére, amelyben a rendőrség

egy intézményben fogantatosított intézkedései kapcsán az alapjogok védelmére hívta fel az AJB a figyelmet.

A Panasztestület úgy értékelte, hogy bár a hivatkozott ügyben súlyosabb, alapjogot közvetlenül érintő rendőri beavatkozásra került sor, azonban önmagában az intézményben fogantatosított rendőri intézkedés-jelenlét, valamint a kiemelt alapjogi jelentőség, mindenféleképpen hivatkozási alapot képez jelen panaszügy kapcsán.

A Panasztestület által hivatkozott a *. számú ügy nem tekinthető hivatkozási alapnak, tekintettel arra, hogy jelen ügyben az alapjog érintettsége az ügyfél vonatkozásában csupán közvetett. Az érintettek a felvilágosítás kérés ellen nem éltek panasszal. Továbbá jelen panaszügyet érintő és a büntetőeljárásban meghallgatott sértett, illetőleg tanú pozícióban voltak.

A határozat III. részében ismertetett bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a rendőrök egy folyamatban lévő büntetőeljárás keretében ügyészi utasításra – figyelemmel az abban meghatározott határidőre, amely * volt – jelentek meg az intézményben.

A büntetőeljárás során a nyomozó hatóság hiányos, vagy nem megfelelő adatokkal rendelkezett az idézhetőség vonatkozásában, ezért a bűnüldözési érdeket szem előtt tartva a nyomozási feladatok határidőben történő teljesítése érdekében – figyelemmel, hogy a bűncselekmény vizsgálata volt folyamatban – a rendőrök felvilágosítást kértek az intézményben tartózkodó helyettestől, majd az érintettektől.

A felvilágosítás kérés az érintettek telefonszámaira irányult, a rendőrök egyéb nyomozási cselekményt nem fogantatosítottak. Az általuk közölt telefonszámok alapján a nyomozó hatóság határidőben végre tudta hajtani az ügyészi utasításban foglalt nyomozási cselekményeket.

A felvilágosítás kérés megfelelő időben történt, ezért az intézmény rendjét a rendőrök nem zavarták meg.

A felvilágosítás kérésre két perc időtartamban – az intézmény folyosóján – került sor, amellyel alapvető jogot csak a szükséges mértékben az elérni kívánt céllal arányban korlátozták, ezért a rendőrök az Rtv. 15. §-ában foglalt nyilvánvaló hátrányokozás tilalmát nem szegték meg.

A rendőrök jogszerűen és az arányosság követelményének betartásával kértek felvilágosítást az intézményben először az helyettestől, majd pedig a két érintetteől, figyelemmel azon lényeges körülményre, hogy az érintett a büntetőeljárásban tanúkénti pozícióban vettek részt.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

A határozat az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 340/B. § (1), (2) bekezdés, 394/B. § (1) bekezdés, 397/I. § (1) bekezdés, 397/J. § b) pontja;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdés a) és e) pontja, 109. § (1) bekezdés a) pontja, 50. §;

- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92. § (1) bekezdés, 93. § (1) bekezdés, 93/A. § (7), (9) bekezdés, 93/B. § (2) bekezdés, 1. § (2) bekezdés 1. pontja, 32. § 15. § (1), (2) bekezdés, 20. § (1) bekezdés a) és b) pontja, (2) bekezdés,
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 5. § (1), (2) bekezdés;
- a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 196. § (1) bekezdés.

Budapest, 2017. június 27.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**